

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 29.4.2003
COM(2003) 219 τελικό

2003/0084 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/96/ΕΚ σχετικά με τα απόβλητα ειδών
ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. **Επισκόπηση των χρηματοδοτικών υποχρεώσεων που απορρέουν από την οδηγία για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρόσφατα εξέδωσαν την οδηγία 2002/96/ΕΚ σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)¹. Η οδηγία αυτή προβλέπει την συλλογή και την χρηστή από περιβαλλοντική σκοπιά επεξεργασία των ΑΗΗΕ.

Η χρηματοδότηση της συλλογής², της επεξεργασίας, της επανάχρησης, της ανάκτησης και της περιβαλλοντικώς χρηστής διάθεσης των ΑΗΗΕ προβλέπεται ότι παρέχεται από τους παραγωγούς των ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Η οδηγία διακρίνει μεταξύ των **οικιακών** και **μη οικιακών** αποβλήτων αφενός, και των **"ιστορικών"** αποβλήτων αφετέρου. Ως "νέα" απόβλητα θεωρούνται τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά μετά από τις 13 Αυγούστου 2005. Ως "ιστορικά" απόβλητα θεωρούνται τα απόβλητα από προϊόντα τα οποία διοχετεύθηκαν στην αγορά πριν από την ημερομηνία αυτή.

Για τη χρηματοδότηση των **"νέων" αποβλήτων**, οι παραγωγοί θεωρούνται υπεύθυνοι ατομικά. Αυτό ισχύει τόσο για τις οικιακές όσο και τις μη οικιακές πηγές³.

Για τη χρηματοδότηση των **"ιστορικών" αποβλήτων**, υπάρχει διαφορά μεταξύ των οικιακών και των μη οικιακών πηγών.

- Για τα **"ιστορικά" οικιακά** απόβλητα, τη χρηματοδότηση παρέχουν "... όλοι οι υφιστάμενοι στην αγορά τον καιρό που ανέκυψε το σχετικό κόστος παραγωγή, παραδείγματος χάρη ανάλογα με το αντίστοιχο μερίδιό τους στην αγορά ανά τύπο εξοπλισμού.⁴"
- Για τα **"ιστορικά"** απόβλητα από *μη οικιακές* πηγές, "οι παραγωγοί αναλαμβάνουν τη χρηματοδότηση της δαπάνης διαχείρισης. Τα κράτη μέλη μπορούν, εναλλακτικά, να προβλέπουν ότι οι χρήστες πλην των νοικοκυριών είναι επίσης υπεύθυνοι, εν μέρει ή καθ' ολοκληρίαν, γι' αυτή τη χρηματοδότηση. Με την επιφύλαξη της παρούσας οδηγίας, οι παραγωγοί και οι χρήστες πλην των νοικοκυριών μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες οι οποίες να προβλέπουν άλλο τρόπο χρηματοδότησης.⁵"

¹ ΕΕ L 37, 13.2.2003, σ. 24.

² Η υποχρέωση των παραγωγών να χρηματοδοτούν τη συλλογή των ειδών εξοπλισμού από *ιδιωτικά* νοικοκυριά ισχύει μόνο από τα σημεία συλλογής και μετά.

³ Οδηγία 2002/96/ΕΚ σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, άρθρο 8 παράγραφος 2 και άρθρο 9, πρώτη παράγραφος· ΕΕ L 37, 13.2.2003, σ. 24.

⁴ Οδηγία 2002/96/ΕΚ σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, άρθρο 8 παράγραφος 3· ΕΕ L 37, 13.2.2003, σ. 24.

⁵ Οδηγία 2002/96/ΕΚ σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, άρθρο 9, δεύτερη παράγραφος· ΕΕ L 37, 13.2.2003, σ. 24.

Αυτό σημαίνει ότι για τα ιστορικά απόβλητα των *νοικοκυριών*, μπορούν να εφαρμοστούν συλλογικά συστήματα σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι παραγωγοί νέων προϊόντων επωμίζονται τη χρηματοδότηση για τα παλαιά προϊόντα. Για τα ιστορικά απόβλητα από *μη οικιακές* πηγές, καταρχήν ισχύει χωριστό σύστημα σύμφωνα με το οποίο οι παραγωγοί των παλαιών προϊόντων επωμίζονται τη χρηματοδότηση των προϊόντων τους που έχουν διακινηθεί κατά το παρελθόν στην αγορά⁶.

Τα ακόλουθα τμήματα αφορούν αποκλειστικά τα ιστορικά απόβλητα από μη οικιακές πηγές.

1.2. Οι επιπτώσεις των κανόνων χρηματοδότησης για τα ιστορικά απόβλητα από μη οικιακές πηγές.

Η υποχρέωση παραλαβής για τα απόβλητα ειδών εξοπλισμού που έχουν διατεθεί στην αγορά κατά το παρελθόν συνεπάγεται τη θέσπιση αναδρομικής ευθύνης για την οποία δεν είχε γίνει ουδεμία πρόβλεψη. Η σχετική επιβάρυνση ποικίλλει ανάλογα με τους όγκους των ειδών εξοπλισμού που οι εταιρείες πώλησαν κατά το παρελθόν. Θα αποδειχθεί ιδιαίτερα μεγάλη για τις εταιρείες που πώλησαν μεγάλους όγκους και οι σημερινές τους πωλήσεις φθίνουν. Οι νέες εταιρείες δεν θα επωμιστούν ανάλογες υποχρεώσεις.

Εκφράστηκαν ανησυχίες ότι, ανάλογα με το μέγεθος της ευθύνης, οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν ήδη δυσκολίες θα μπορούσαν να εξωθηθούν σε χρεοκοπία. Οιαδήποτε ανάλογη ευθύνη θα πρέπει να αντανακλάται στους λογαριασμούς των αντιστοίχων εταιρειών.

2. Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η αρχική πρόταση της Επιτροπής⁷ προέβλεπε τη χρηματοδότηση των ιστορικών αποβλήτων από μη οικιακές πηγές μέσω "συμφωνιών μεταξύ παραγωγών και χρηστών των ειδών του αντίστοιχου εξοπλισμού κατά το χρόνο της αγοράς". Κατά την πρώτη ανάγνωση, η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε προβλέποντας ότι "η χρηματοδότηση των δαπανών διαχείρισης θα καλύπτεται από τους παραγωγούς". Την εποχή εκείνη τη θέση αυτή αποδέχθηκαν όλα τα θεσμικά όργανα.

Μόνο κατά τα τελικά στάδια της έγκρισης της οδηγίας ΑΗΗΕ επικέντρωσαν τα θεσμικά όργανα την προσοχή τους στις χρηματοδοτικές επιπτώσεις του άρθρου 9 της οδηγίας αυτής. Δεδομένου ότι δεν επιχειρήθηκε τροποποίηση του ως άνω άρθρου κατά τη δεύτερη ανάγνωση, ήταν αδύνατο να αλλάξει το κείμενο στο στάδιο αυτό. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή κατέληξαν στην εξής κοινή δήλωση⁸:

⁶ Αυτό ισχύει αποκλειστικά και μόνο για την εναλλακτική δυνατότητα που περιγράφει η παρούσα παράγραφος, δηλ. για την περίπτωση κατά την οποία οι παραγωγοί πληρώνουν και οι χρήστες δεν είναι υπεύθυνοι, ενώ παράλληλα δεν έχουν συναφθεί άλλες συμφωνίες χρηματοδότησης. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι εναλλακτικές δυνατότητες αποτελούν απλώς πιθανές λύσεις και δεν μεταβάλλουν τις ουσιαστικές υποχρεώσεις των παραγωγών, δεν λαμβάνονται υπόψη εν συνεχεία.

⁷ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού COM(2000) 347, ΕΕ C 365 Ε, 19.12.2000, σ. 184.

⁸ ΕΕ L 37, 13.2.2003, σ. 39.

"Λαμβάνοντας υπόψη τις ανησυχίες που εκφράστηκαν σχετικά με τις πιθανές οικονομικές επιπτώσεις για τους παραγωγούς της παρούσας διατύπωσης του άρθρου 9, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή δηλώνουν την κοινή πρόθεσή τους να εξετάσουν τα θέματα αυτά με την πρώτη ευκαιρία. Εφόσον οι προβληματισμοί αυτοί αποδειχθούν δικαιολογημένοι, η Επιτροπή δηλώνει την πρόθεσή της να υποβάλει πρόταση τροποποίησης του άρθρου 9 της οδηγίας. Το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο δεσμεύονται να ενεργήσουν ταχέως βάσει οιασδήποτε ανάλογης πρότασης σύμφωνα με τις αντίστοιχες εσωτερικές τους διαδικασίες."

Η παρούσα πρόταση ακολουθεί την ως άνω δήλωση.

3. ΤΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή υπογράμμισαν ότι είναι απαραίτητο να εξεταστεί το θέμα αυτό το ταχύτερο δυνατόν. Ο επείγων χαρακτήρας του ζητήματος βασίζεται στην ανάγκη να εγκριθεί η εν λόγω αναθεώρηση πριν να μεταφερθεί η οδηγία ΑΗΗΕ στις νομοθεσίες των κρατών μελών, ήτοι πριν τις 13 Αυγούστου 2004. Ειδάλλως όλες οι διατάξεις εθνικού δικαίου που θα εγκριθούν μέχρι τότε θα πρέπει να αναθεωρηθούν. Ο επείγων χαρακτήρας του ζητήματος αυτού είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή δεν επιχειρεί χωριστή μελέτη.

4. Η ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

4.1. Εύρος της αναθεώρησης

Η παρούσα πρόταση περιορίζεται στη διευκρίνιση των κανόνων που ισχύουν για τη χρηματοδότηση των ιστορικών αποβλήτων από μη οικιακές πηγές στο άρθρο 9, ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που εκφράστηκαν για πιθανές επιπτώσεις. Η πρόταση δεν τροποποιεί οιοδήποτε των κανόνων που ισχύουν για τις οικιακές πηγές ούτε την ατομική ευθύνη που ισχύει για τη χρηματοδότηση νέων αποβλήτων από μη οικιακές πηγές ούτε οιαδήποτε άλλη πτυχή της οδηγίας ΑΗΗΕ.

4.2. Περιεχόμενο της αναθεώρησης

Η πρόταση μεταθέτει την ευθύνη για τη χρηματοδότηση των ιστορικών αποβλήτων από μη οικιακές πηγές, από τους παραγωγούς των αποβλήτων από είδη εξοπλισμού στους παραγωγούς που κυκλοφορούν νέα προϊόντα, εφόσον υφίστανται ανάλογα νέα προϊόντα. Για τα ιστορικά απόβλητα τα οποία δεν αντικαθίστανται από νέα προϊόντα, θεωρούνται υπεύθυνοι οι χρήστες εκτός των ιδιωτικών νοικοκυριών. Αυτό επιτυγχάνεται τροποποιώντας την πρώτη πρόταση της δεύτερης παραγράφου το άρθρο 9 της οδηγίας ΑΗΗΕ, όπως εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αναδιατυπώνοντάς την ως εξής.

"Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, έως τις 13 Αυγούστου 2005, η χρηματοδότηση των δαπανών διαχείρισης για απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού από προϊόντα που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από τις 13 Αυγούστου 2005 (ιστορικά απόβλητα), διέπεται από τις διατάξεις των [κάτωθι δύο] εδαφίων.

Για τα ιστορικά απόβλητα τα οποία αντικαθίστανται από ισοδύναμα προϊόντα ή από προϊόντα τα οποία καλύπτουν τις ίδιες λειτουργίες, η χρηματοδότηση των δαπανών βαρύνει τους παραγωγούς των αντίστοιχων νέων προϊόντων κατά την παροχή τους. Τα κράτη μέλη δύναται, εναλλακτικώς, να προβλέπουν ότι υπεύθυνοι, εν μέρει ή πλήρως, για τη χρηματοδότηση αυτή μπορεί επίσης να καταστούν οι χρήστες, πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών.

Για λοιπά ιστορικά απόβλητα, η χρηματοδότηση των δαπανών βαρύνει τους χρήστες εκτός των ιδιωτικών νοικοκυριών.”

4.3. Αιτιολόγηση της προτεινόμενης αναθεώρησης

Κατά το χρόνο της συνδιαλλαγής, το κύριο επιχείρημα του κλάδου ήταν ότι οι λογιστικοί κανόνες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα την επιλογή διακανονισμών που να αντανακλούν την υποχρέωση χρηματοδότησης προς την οποία θα έπρεπε να ανταποκριθούν οι βιομηχανίες μελλοντικά καθώς τα παραδοσιακά είδη εξοπλισμού καθίστανται απόβλητα. Είχαν εκφραστεί φόβοι ότι αυτό θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν ήδη δυσκολίες. Πρέπει να σημειωθεί ότι η αναγνώριση αναλόγων αυξήσεων (ή όχι) δεν θα επηρεάσει τη σημερινή ταμειακή ροή συνεπεία των διακανονισμών χρηματοδότησης. Αυτές οι ροές προσδιορίζονται από τις υποχρεώσεις και όχι από την εν συνεχεία λογιστική αντιμετώπιση, η οποία απλώς αντανακλά τις υφιστάμενες υποχρεώσεις. Ως εκ τούτου η παρούσα πρόταση εστιάζεται σε αυτές τις χρηματοδοτικές υποχρεώσεις.

Για να εξαλειφθεί το ενδεχόμενο δυσανάλογων επιβαρύνσεων για ορισμένες εταιρείες που διέθεταν μεγάλο μερίδιο στην αγορά κατά το παρελθόν, αναθεωρήθηκε η ευθύνη χρηματοδότησης της παραλαβής ιστορικών ειδών εξοπλισμού με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνει πλέον τον παραγωγό των αποβλήτων ειδών εξοπλισμού.

Στην παρούσα πρόταση αυτό επιτυγχάνεται μεταφέροντας την ευθύνη από τον παραγωγό των αποβλήτων εξοπλισμού στον παραγωγό των νέων ειδών εξοπλισμού κατά την πώληση νέων προϊόντων που αντικαθιστούν προϊόντα ισοδύναμου τύπου ή προϊόντα τα οποία καλύπτουν τις ίδιες λειτουργίες. Τοιουτοτρόπως περιορίζονται οι χρηματοδοτικές επιπτώσεις για τους παραγωγούς στις δαπάνες για τα απόβλητα εξοπλισμού που παραλαμβάνονται κατά την πώληση νέου προϊόντος. Ως εκ τούτου, οι δαπάνες αυτές επιβαρύνουν τις εταιρείες μόνο όταν οι εταιρείες πωλούν νέα προϊόντα. Επιπλέον πρέπει να σημειωθεί ότι ενδέχεται να υφίστανται ιστορικά απόβλητα τα οποία δεν θα αντικατασταθούν από νέα προϊόντα. Στην περίπτωση αυτή οι χρήστες, πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών, θεωρούνται υπεύθυνοι για την κάλυψη των δαπανών παραλαβής. Με τις αλλαγές αυτές εξαλείφεται επίσης το πρόβλημα των ορφανών αποβλήτων από εταιρείες που δεν υφίστανται πλέον.

Η ως άνω αλλαγή της ευθύνης μπορεί να θεωρηθεί ότι έρχεται σε αντίθεση με την αρχή ο ρυπαίνων πληρώνει. Ωστόσο επιβάλλεται να σημειωθεί ότι την περίοδο κατά την οποία τα ιστορικά απόβλητα διατέθηκαν ως προϊόντα στην αγορά, δεν υφίστατο νομοθεσία βάσει της αρχής ο ρυπαίνων πληρώνει κατά την έννοια των κανόνων για τα νέα είδη εξοπλισμού σύμφωνα με την οδηγία 2002/96/EK. Κατά συνέπεια, μπορεί να είναι ορθό ότι η προηγούμενη νομοθετική κατάσταση ερχόταν σε αντίθεση προς την αρχή ο ρυπαίνων πληρώνει. Ωστόσο, είναι δύσκολο να γίνει διάκριση μεταξύ του κατά πόσον ο παραγωγός ή ο χρήστης θεωρούνται ρυπαίνοντες. Ως εκ τούτου είναι συζητήσιμο κατά πόσον αποτελεί ορθή εφαρμογή της αρχής ο ρυπαίνων πληρώνει η απόδοση της ευθύνης αποκλειστικά στον παραγωγό των αρχικών προϊόντων. Ανεξάρτητα των απόψεων για το θέμα αυτό, θα ήταν αδύνατο να διορθωθεί η κατάσταση αυτή δίχως να δημιουργηθεί αναδρομική ευθύνη με όλες τις συνέπειες που προαναφέρθηκαν. Συνοπτικά η πρόταση δεν στρέφεται περισσότερο κατά της αρχής ο ρυπαίνων πληρώνει από όσο η νομοθετική κατάσταση που ίσχυε κατά το παρελθόν και η μόνη επιλογή είναι είτε να γίνει δεκτή αυτή η ιστορική στρέβλωση ή να δημιουργηθεί αναδρομική ευθύνη με όλες τις προαναφερθείσες συνέπειες.

Η πρόταση δεν θα έχει επιπτώσεις σε κίνητρα σχεδιασμού δεδομένου ότι καλύπτει αποκλειστικά και μόνο τα απόβλητα από προϊόντα που έχουν ήδη πωληθεί και έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν να αρχίσουν να ισχύουν οι υποχρεώσεις χρηματοδότησης βάσει της οδηγίας ΑΗΗΕ.

4.4. Επικουρικότητα

Η πρόταση προβλέπει ότι τις λεπτομερείς ρυθμίσεις αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη. Αυτό περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα για τα κράτη μέλη να καθιερώσουν λεπτομερέστερους κανόνες σχετικά με τις ευθύνες των χρηστών κατά την προπαρασκευή της συλλογής των ειδών εξοπλισμού. Όσο εναρμονίζονται οι γενικές αρχές χρηματοδότησης δεν αναμένονται μείζονες στρεβλώσεις των συνθηκών του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς. Κατά συνέπεια θα πρέπει να ισχύσει η αρχή της επικουρικότητας.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

5.1. Αξιολόγηση του οικονομικού κόστους και των αντιστοίχων ωφελειών και επιπτώσεων για τις επιχειρήσεις

Η προτεινόμενη αναθεώρηση αναμένεται να μειώσει ελαφρά το κόστος εφαρμογής της οδηγίας ΑΗΗΕ, εξαλείφοντας τη δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση που θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν οι εταιρείες των οποίων το μερίδιο στην αγορά συρρικνώνεται, συνεπεία των υποχρεώσεών τους βάσει της σημερινής μορφής του άρθρου 9.

Το συνολικό κόστος της χρηματοδότησης της συλλογής, της επεξεργασίας, της επανάχρησης, της ανάκτησης και της ανακύκλωσης των ιστορικών αποβλήτων από μη οικιακές πηγές δεν αναμένεται να μεταβληθεί ουσιαστικά. Στην αρχική πρόταση της Επιτροπής⁹, το κόστος για τις ενέργειες αυτές υπολογιζόταν περίπου σε 100-200 εκατομ. € ετησίως για την Ευρωπαϊκή Ένωση των 15. Εάν υποθεθεί ότι ο μέσος χρόνος ζωής των προϊόντων κυμαίνεται από 10 έως 20 έτη, οι ευθύνες βάσει του άρθρου 9 της σημερινής μορφής της οδηγίας ΑΗΗΕ θα ανέρχονταν σε 1 έως 4 δισεκατ. €. Επιβάλλεται να υπογραμμιστεί, ωστόσο, ότι πρόκειται για κατά προσέγγιση υπολογισμό, δεδομένου ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με το κόστος της συλλογής και της ανακύκλωσης μη οικιακών ειδών εξοπλισμού είναι ελάχιστες.

5.2. Αξιολόγηση των περιβαλλοντικών ωφελειών

Το περιβαλλοντικό όφελος δεν θα μεταβληθεί συγκριτικά προς τη σημερινή μορφή της οδηγίας ΑΗΗΕ. Αυτό συμβαίνει επειδή η πρόταση επηρεάζει αποκλειστικά και μόνο τον τρόπο χρηματοδότησης για τα ιστορικά απόβλητα από μη οικιακές πηγές.

5.3. Κοινωνικά θέματα

Η πρόταση ενδέχεται να επιτρέψει την αποφυγή πιθανών απωλειών σε επίπεδο απασχόλησης που θα μπορούσε να είναι το έμμεσο αποτέλεσμα δυσανάλογα επιβαρυντικών υποχρεώσεων για τις εταιρείες που κατά το παρελθόν διέθεταν μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά.

5.4. Αξιολόγηση των επιπτώσεων στις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες

Η οδηγία αναμένεται να μειώσει το οικονομικό και κοινωνικό κόστος της οδηγίας 2002/96/ΕΚ στις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες όπως και στα σημερινά κράτη μέλη. Αναμένεται ότι θα είναι ουδέτερη από περιβαλλοντική σκοπιά.

⁹ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού· COM(2000) 347, ΕΕ C 365 Ε, 19.12.2000, σ. 184.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/96/ΕΚ σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής¹⁰,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹¹,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹²,

Ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 251 της Συνθήκης¹³,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Κατά τη διαδικασία έγκρισης της οδηγίας 2002/96/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 2003 σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού¹⁴ εκφράστηκαν ανησυχίες σχετικά με τις πιθανές οικονομικές επιπτώσεις της διατύπωσης του άρθρου 9 της οδηγίας αυτής για τους παραγωγούς αντιστοίχων ειδών εξοπλισμού.
- (2) Κατά την συνεδρίαση της επιτροπής συνδιαλλαγής που έλαβε χώρα στις 10 Οκτωβρίου 2002 με θέμα την οδηγία αυτή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξέφρασαν την πρόθεσή τους με κοινή δήλωση με την πρώτη ευκαιρία να εξετάσουν τα θέματα που σχετίζονται με το άρθρο 9 της οδηγίας 2002/96/ΕΚ, σε ό,τι αφορά την χρηματοδότηση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού από τους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών.

¹⁰ ΕΕ C [...], [...], σ. [...].

¹¹ ΕΕ C [...], [...], σ. [...].

¹² ΕΕ C [...], [...], σ. [...].

¹³ ΕΕ C [...], [...], σ. [...].

¹⁴ ΕΕ L 37, 13.2.2003, σ. 24.

- (3) Σύμφωνα με την κοινή δήλωση, η Επιτροπή εξέτασε τις οικονομικές επιπτώσεις για τους παραγωγούς συνεπεία της υφιστάμενης διατύπωσης του άρθρου 9 της οδηγίας 2002/96/EK και διαπίστωσε ότι η υποχρέωση παραλαβής των αποβλήτων ειδών εξοπλισμού που διατέθηκαν στην αγορά κατά το παρελθόν δημιουργεί αναδρομική ευθύνη για την οποία δεν έχει ληφθεί πρόνοια και η οποία ενδεχομένως να εκθέσει ορισμένους των παραγωγών σε σοβαρούς οικονομικούς κινδύνους.
- (4) Για να αποφευχθούν ανάλογοι κίνδυνοι, η οικονομική ευθύνη για τη συλλογή, την επεξεργασία, την επανάχρηση, την ανάκτηση και την ανακύκλωση αποβλήτων ειδών εξοπλισμού από τους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών που διατέθηκαν στην αγορά πριν τις 13 Αυγούστου 2005 θα πρέπει να επιβαρύνει τους παραγωγούς νέων προϊόντων που αντικαθιστούν ισοδύναμου τύπου προϊόντα ή προϊόντα τα οποία έχουν τις ίδιες λειτουργίες. Εφόσον ανάλογα απόβλητα προϊόντων δεν αντικαθίστανται από νέα προϊόντα, οι χρήστες θεωρούνται υπεύθυνοι. Τα κράτη μέλη, οι παραγωγοί και οι χρήστες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να καταλήγουν σε εναλλακτικές ρυθμίσεις.
- (5) Η οδηγία 2002/96/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί αντιστοίχως.
- (6) Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας 2002/96/EK, θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς αυτήν την οδηγία έως τις 13 Αυγούστου 2004. Για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να υπάρξει ανάγκη τροποποίησης των νομοθετικών διατάξεων που θεσπίζουν τα κράτη μέλη πριν από την ημερομηνία αυτή, θα πρέπει η παρούσα οδηγία να εγκριθεί το ταχύτερο δυνατό και να εφαρμοστεί στη νομοθεσία όλων των κρατών μελών ταυτόχρονα με την οδηγία 2002/96/EK.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 9 της οδηγίας 2002/96/EK αντικαθίσταται από τα εξής:

"Άρθρο 9

Χρηματοδότηση των ΑΗΗΕ από τους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε έως τις 13 Αυγούστου 2005 η κάλυψη των δαπανών για τη συλλογή, επεξεργασία, ανάκτηση και περιβαλλοντικώς ορθή διάθεση των ΑΗΗΕ από χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών για προϊόντα που ετέθησαν στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005 να παρέχεται από τους παραγωγούς.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, έως τις 13 Αυγούστου 2005, η χρηματοδότηση των δαπανών διαχείρισης για ΑΗΗΕ από προϊόντα που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν τις 13 Αυγούστου 2005 (τα λεγόμενα ιστορικά απόβλητα), διέπεται από τις διατάξεις που ορίζονται κατωτέρω, στο τρίτο και τέταρτο εδάφιο.

Για τα ιστορικά απόβλητα που αντικαθίστανται από ισοδύναμα προϊόντα ή από προϊόντα που καλύπτουν την ίδια λειτουργία, η χρηματοδότηση των δαπανών βαρύνει τους παραγωγούς των αντίστοιχων νέων προϊόντων κατά την παροχή τους. Τα κράτη μέλη δύνανται, εναλλακτικώς, να προβλέπουν ότι οι χρήστες - πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών - μπορούν επίσης να καταστούν, εν μέρει ή πλήρως, υπεύθυνοι για τη χρηματοδότηση αυτή.

Για λοιπά ιστορικά απόβλητα, η χρηματοδότηση των δαπανών βαρύνει τους χρήστες πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών.

2. Οι παραγωγοί και οι χρήστες - πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών - δύνανται, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, να συνάπτουν συμφωνίες που να προβλέπουν άλλες μεθόδους κάλυψης αναλόγων δαπανών."

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να εξασφαλισθεί η συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία έως τις 13 Αυγούστου 2004. Ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή το ταχύτερο δυνατόν.

Κατά την έγκριση αναλόγων διατάξεων τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε αυτές, κατά την επίσημη δημοσίευσή τους, να περιλαμβάνουν ή να συνοδεύονται από αναφορά στην παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο γίνεται ανάλογη αναφορά.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος